

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 203/2023-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej ADVOKÁTSKOU KANCELÁRIOU JUDr. Peter Szárszoi, s. r. o., Štefánikova 8, Michalovce, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Peter Szárszoi, PhD., proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 9 Sžsk 88/2019 z 30. septembra 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 27. novembra 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 9 Sžsk 88/2019 z 30. septembra 2020 (ďalej aj „napadnutý rozsudok najvyššieho súdu“). Navrhuje napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Zároveň sa domáha náhrady trov konania spojených s podaním ústavnej sťažnosti.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka mala vo veci samej procesné postavenie žalobkyne proti žalovanému Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny, Špitálska 8, Bratislava (ďalej aj „ústredie práce“ a „žalovaný“), a správnu žalobou (podanou 1. marca 2017, pozn.) sa domáhala preskúmania rozhodnutia ústredia práce č. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zo 16. januára 2017 (ďalej len „rozhodnutie ústredia práce zo 16. januára 2017“). Týmto rozhodnutím bolo zamietnuté odvolanie sťažovateľky a potvrdené prvostupňové správne rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce (ďalej len „úrad práce“) č. [REDAKOVANÉ] z 24. mája 2013 (ďalej len „rozhodnutie úradu práce z 24. mája 2013“), ktorým úrad práce zamietol žiadosť sťažovateľky o poskytnutie príspevku na dochádzku za prácou.

2.1. Ku skutkovému stavu do podania správnej žaloby sťažovateľka uviedla, že koncom marca roku 2013 na úrade práce oznámila, že si našla prácu, pričom ten ju usmernil, že v lehote 6 mesiacov od začiatku pracovného pomeru je potrebné doložiť tlačivá a žiadosť, ktoré jej vydali. Nárok na priznanie príspevku na dochádzku za prácou jej vznikol 1. apríla 2013 (dňom vzniku pracovného pomeru, pozn.), preto 5. apríla 2013 predložila úradu práce pracovnú zmluvu a chcela podať žiadosť o príspevok, avšak bola poučená, že tlačivá má priniesť, až keď bude mať zo strany zamestnávateľa vyhotovené potvrdenie o odpracovaných dňoch za prvý odpracovaný mesiac. Doplnila, že 6. mája 2013 úrad práce odmietol prijať jej vyplnenú žiadosť o príspevok na dochádzku za prácou bez vydania písomného rozhodnutia, 21. mája 2013 odoslala vyplnenú žiadosť o tento príspevok poštou a následne jej bolo doručené rozhodnutie úradu práce z 24. mája 2013, proti ktorému sa odvolala (na základe čoho vydal najprv úrad práce oznámenie, podľa ktorého úrad práce nevydáva rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o príspevok na dochádzku za prácou a pretože žiadne rozhodnutie vydané nebolo, nebolo proti čomu sa odvolať, avšak uvedené oznámenie bolo následne správnym súdom vyhlásené za paakt, pozn.). O odvolaní sťažovateľky tak nakoniec rozhodol žalovaný – rozhodnutím ústredia práce zo 16. januára 2017.

2.2. Prvým rozhodnutím vo veci Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 4 Sa 2/2017-31 z 27. apríla 2017 (ďalej len „rozsudok krajského súdu z 27. apríla 2017“) zrušil správnu žalobou napadnuté rozhodnutie ústredia práce zo 16. januára 2017 (ako aj rozhodnutie úradu práce z 24. mája 2013, pozn.) z dôvodu, že v konaní nebolo sporné vyradenie sťažovateľky z evidencie uchádzačov o zamestnanie dňom vzniku pracovného pomeru (1. apríla 2013, pozn.) a týmto dňom splnila hmotnoprávne podmienky na priznanie príspevku na dochádzku za prácou podľa § 53 ods. 1 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o službách zamestnanosti“) v znení platnom a účinnom do 30. apríla 2013, preto bola oprávnená požiadať o priznanie tohto príspevku v lehote 6 mesiacov od jej nástupu do zamestnania. Na základe kasačnej sťažnosti žalovaného najvyšší súd rozsudkom č. k. 9 Sžsk 76/2017-63 z 12. decembra 2018 (ďalej len „rozsudok najvyššieho súdu z 12. decembra 2018“) rozsudok krajského súdu z 27. apríla 2017 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. S poukazom na tzv. nepravú retroaktivitu sa nestotožnil so záverom krajského súdu, podľa ktorého mala byť použitá právna úprava platná ku dňu vzniku práva sťažovateľky na priznanie príspevku na dochádzku (zákon o službách zamestnanosti v znení účinnom do 30. apríla 2013, pozn.).

3. Krajský súd po vrátení veci rozhodol rozsudkom č. k. 4 Sa 2/2019 zo 7. marca 2019 (ďalej len „rozsudok krajského súdu zo 7. marca 2019“), ktorým správnu žalobu sťažovateľky zamietol, keď s prihliadnutím na právny názor kasačného súdu dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Sťažovateľka následne podala proti rozsudku krajského súdu zo 7. marca 2019 kasačnú sťažnosť, o ktorej rozhodol najvyšší súd napadnutým rozsudkom tak, že ju ako nedôvodnú podľa § 461 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) zamietol.

4. Najvyšší súd rozsudok krajského súdu zo 7. marca 2019 považoval za vecne správny. Poukázal na znenie § 53 ods. 1 zákona o službách zamestnanosti účinného do 30. apríla 2013 (podľa ktorého bolo možné o príspevok na dochádzku za prácou požiadať najneskôr do 6 mesiacov od nástupu do zamestnania, pozn.) a následne aj na jeho znenie účinné od 1. mája 2013 (podľa ktorého bolo možné o tento príspevok požiadať najneskôr do jedného mesiaca od nástupu do zamestnania, pozn.). Odkázal na § 72t ods. 8 zákona o službách zamestnanosti, podľa ktorého sa pri poskytovaní

príspevku na dochádzku za prácou podľa § 53 tohto zákona na základe žiadosti podanej pred 1. májom 2013 postupuje podľa predpisov účinných do 30. apríla 2013.

4.1. V prípade námietok sťažovateľky týkajúcich sa väd správneho konania [s ktorými sa nemal krajský súd vysporiadať (že žalovaný nezákonne predĺžil odvolacie konanie, rozhodnutie úradu práce z 24. mája 2013 nemá zákonom vyžadované náležitosti, v odôvodnení rozhodnutia ústredia práce zo 16. januára 2017 bol vyslovený nesprávny záver o nutnosti posúdenia jej podania ako sťažnosti, nebola správnym orgánom upozornená na chystanú novelu zákona o službách zamestnanosti a neprijal jej podanie zo 6. mája 2013, pozn.)] kasačný súd poukázal na § 191 ods. 1 písm. g) SSP, podľa ktorého napadnuté rozhodnutie správny súd zruší, ak došlo k podstatnému porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia. V tejto súvislosti argumentoval, že nedodržanie lehoty nie je takýmto dôvodom na zrušenie rozhodnutia, pretože nové konanie by z tohto dôvodu nevedlo k inému výsledku. Doplnil, že ani prípadné iné vady prvostupňového rozhodnutia nie sú dôvodom na zrušenie preskúmaného rozhodnutia, ak boli v odvolacom konaní odstránené. K potrebe posúdenia jej podania ako sťažnosti uviedol, že uvedené taktiež nezakladá dôvod na zrušenie preskúmaného rozhodnutia. Doplnil, že žalovaný v tomto smere poukázal na stanovisko Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky k upozorneniu prokurátora, že podanie bolo potrebné posúdiť ako sťažnosť. Uzavrel to argumentom, že v konaní nebolo sporným, že o odvolaní sťažovateľky bolo následne rozhodnuté v rámci odvolacieho konania. Preto posúdil uvedené konštatovanie žalovaného síce za irelevantné a nadbytočné, avšak nemajúce za následok vydanie nezákonného rozhodnutia. K námietke sťažovateľky, že nebola upozornená na chystanú novelu zákona o službách zamestnanosti, uviedol, že správne orgány nie sú povinné iniciatívne oslovovať potencionálnych účastníkov administratívneho konania – budúcich žiadateľov predovšetkým v čase, keď novela právneho predpisu nie je účinná. V súvislosti s odmietnutím žiadosti zo 6. mája 2013 poukázal na to, že posúdenie tejto otázky neovplyvňuje záver o oneskorene podanej žiadosti, pretože ak by aj uvedeného dňa podala túto žiadosť (resp. ak by bola prijatá, pozn.), išlo by rovnako o jej oneskorené podanie, pretože lehota na podanie uplynula 1. mája 2013. Relevantným je preto vo veci sťažovateľky určenie termínu uplynutia lehoty na podanie žiadosti (či lehota uplynula vzhľadom na zmenu právneho predpisu už 1. mája 2013 alebo až 1. októbra 2013 podľa skôr platnej právnej úpravy, pozn.).

4.2. V rámci námietky sťažovateľky týkajúcej sa retroaktivity prijatej novely zákona o službách zamestnanosti poukázal na svoje skoršie rozhodnutie (rozsudok najvyššieho súdu z 12. decembra 2018, pozn.). Argumentoval tým, že v prípade tzv. nepravej retroaktivity zákonodarca uznáva právne skutočnosti, na základe ktorých podľa predchádzajúcej právnej normy došlo k vzniku určitých právnych vzťahov. Doplnil, že nepravá retroaktivita nebráni zákonodarcovi, aby novou právnou úpravou vstúpil aj do tých právnych vzťahov, ktoré vznikli na základe skôr prijatej právnej normy a menil ich režim. Poukázal na to, že o nepravú retroaktivitu teda išlo aj v prípade zákona č. 96/2013 Z. z. (platného od 23. apríla 2013 a účinného od 1. mája 2013, pozn.), ktorým bol novelizovaný zákon o službách zamestnanosti, keď nová právna úprava nezasahovala do už existujúcich práv na príspevok na dochádzku za prácou, ale menila proces uplatnenia týchto práv. Zároveň ku skráteniu legisvakačnej lehoty zákonodarcom z 15 na 8 dní dodal, že to síce považuje za nevhodné, avšak pretože nedospel k záveru o protiústavnosti tohto ustanovenia, bol ním viazaný. Tiež argumentoval, že rozsudok krajského súdu zo 7. marca 2019 dostatočne objasňuje skutkový a právny základ prejednávanej veci a nie je možné ho považovať

za nepreskúmateľný. Na záver poukázal na to, že § 53 ods. 1 v spojení s § 72t ods. 8 zákona o službách zamestnanosti účinného od 1. mája 2013 (v čase rozhodovania o žiadosti sťažovateľky, pozn.) nie je možné považovať za nejasný ani vnútorne rozporný, preto nebolo možné svojvoľne vylúčiť jeho aplikáciu.

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Sťažovateľka namieta, že napadnutý rozsudok vykazuje znaky svojvoľnosti a arbitrárnosti, že nie je náležité odôvodnený, pretože v ňom absentujú jasné a zrozumiteľné odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky. Je toho názoru, že najvyšší súd napadnutým rozsudkom odobril odôvodnenie ústredia práce, že v odvolacom správnom konaní neplatí správny poriadok [zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, (ďalej len „Správny poriadok“), pozn.], ale metodické usmernenia a stanoviská, ktorým tým dal prednosť pred zákonom. Poukázala na to, že najvyšší súd sa nevysporiadal s jej tvrdeniami týkajúcimi sa postupu úradu práce v súvislosti s odmietnutím prijatia jej žiadosti o príspevok na dochádzku za prácou (podanej pred prijatím novely zákona o službách zamestnanosti, pozn.). V tejto súvislosti namietala aj to, že kasačný súd vynechal z opisu skutkového stavu tieto skutočnosti. Napadnutému rozsudku tiež vytkla, že k ňou vznesenej námietke, že prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu nemá základné náležitosti rozhodnutia, najvyšší súd svojvoľne uviedol, že tieto prípadné vady prvostupňového konania nie sú dôvodom na zrušenie preskúmaného rozhodnutia, ak boli v odvolacom konaní odstránené. Poukázala však na to, že odvolací orgán (ústredie práce, pozn.) nikde v odôvodnení svojho rozhodnutia neuviedol, že tieto vady napravil. Podľa názoru sťažovateľky je zároveň neprípustný záver kasačného súdu, že nedodržanie lehoty správnym orgánom (ústredím práce, pozn.) pre vydanie jeho rozhodnutia nie je dôvodom na zrušenie tohto rozhodnutia.

5.1. Ďalej namieta, že kasačný súd nesprávne právne posúdil skutkový stav, keď dospel k záveru, že jej nevznikol nárok na príspevok v zmysle § 53 ods. 1 zákona o službách zamestnanosti účinného od 1. mája 2013 (pretože písomne požiadala o jeho priznanie až po uplynutí jedného mesiaca od jej nástupu do zamestnania, pozn.). Poukázala na to, že odmietol zohľadniť, že správne orgány odmietli prijať jej skôr podávanú písomnú žiadosť, pričom jej tiež odmietli vydať rozhodnutie o jej neprijatí. V súvislosti s novelou zákona o službách zamestnanosti argumentovala, že kasačný súd odmietol jej výklad, podľa ktorého jednomesačná lehota mala platiť až od účinnosti predmetnej novely, teda od 1. mája 2013. Dodala, že žiadosť podala v lehote do jedného mesiaca od účinnosti novely, preto bola podľa nej lehota zachovaná. Je toho názoru, že 6-mesačná lehota na podanie žiadosti sa v jej prípade nespravodlivo zmenila na jednomesačnú lehotu, že kasačný súd neuplatnil ústavne konformný výklad. Argumentuje tiež, že nesprávne právne posúdil otázku retroaktívneho pôsobenia novely (účinnnej od 1. mája 2013, pozn.). Nesúhlasí s tvrdením najvyššieho súdu, že každá nepravá retroaktivita je zlučiteľná s princípmi právneho štátu. Namieta, že nebola naplnená podmienka existencie závažných dôvodov všeobecného záujmu, resp. že kasačný súd takéto dôvody v odôvodnení napadnutého rozsudku neuviedol ani neposúdil akceptovateľnosť legislatívnej zmeny a nebral do úvahy, či v konkrétnych okolnostiach nedôjde k výraznému zhoršeniu jej doterajšej právnej pozície a jej legitímnych očakávaní. Argumentuje, že kasačný súd sa tiež odklonil od svojej rozhodovacej praxe, keď nepovažoval za zákonné uplatniť na zistený skutkový stav a na postup úradu práce príslušné ustanovenia Správneho poriadku. Najvyššiemu

súdu vyčíta, že doslovne aplikoval ústavne nonkonformným spôsobom a v rozpore s princípom proporcionality znenie zákona o službách zamestnanosti.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu, ktorým s poukazom na § 461 SSP najvyšší súd zamietol kasačnú sťažnosť sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu zo 7. marca 2019.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy:

7. Úlohou ústavného súdu pri uplatňovaní jeho právomoci vyplývajúcej mu z čl. 127 ods. 1 ústavy nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyslovené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 85/2021).

8. Podstata práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala, a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci (III. ÚS 305/2019).

9. Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že neodmysliteľnou súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia (m. m. I. ÚS 167/2020). Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje

na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 57/2019). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (napr. Georgidias v. Grécko z 29. 5. 1997, Recueil III/1997).

10. Vo vzťahu k napadnutému rozsudku kasačného súdu treba poukázať na povahu a špecifiká správneho súdnictva, ktorého úlohou nie je nahradzovať činnosť orgánov verejnej správy, ale len preskúmať zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy, teda preskúmať to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených v návrhu rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Treba preto vziať do úvahy, že správny súd nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutých rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy, teda orgánov inej ako súdnej sústavy [III. ÚS 502/2015 (ZNaU 69/2015), III. ÚS 277/2022].

11. Na tomto mieste je možné zopakovať, že sťažovateľka najvyššiemu súdu vytýkala primárne, že sa nedostatočne, resp. vôbec nevysporiadala s námietkami, ktoré uplatnila v kasačnej sťažnosti proti rozsudku krajského súdu zo 7. marca 2019. Úlohou ústavného súdu bolo preto v danom prípade posúdiť, či požadované limity práva na súdnu ochranu boli v prípade sťažovateľky dodržané, a teda či na tieto požiadavky najvyšší súd reflektoval v odôvodnení napadnutého rozsudku.

12. Po preskúmaní napadnutého rozsudku najvyššieho súdu a dôvodov zamietnutia kasačnej sťažnosti sťažovateľky v ňom uvedených, s poukazom na v ústavnej sťažnosti uplatnené námietky sťažovateľky, ústavný súd dospel k záveru, že najvyšší súd svoje argumenty, pre ktoré zamietol kasačnú sťažnosť, odôvodnil ústavnoprávne udržateľným spôsobom [na stranách 6 až 10 (v bodoch 15 až 25) napadnutého rozsudku].

13. Pretože je sťažovateľke odôvodnenie napadnutého rozsudku dostatočne známe, ústavný súd ho na tomto mieste nebude podrobnejšie rozoberať a bližšie rozvádzať jeho jednotlivé závery uvedené už v bode 4 tohto uznesenia. Len pre doplnenie dáva do pozornosti, že najvyšší súd sa v rámci odôvodnenia napadnutého rozsudku jednak venoval relevantnej právnej úprave vzťahujúcej sa na prípad sťažovateľky, ako aj zodpovedaniu najzásadnejšej otázky pre posúdenie celej kauzy, a to vysporiadaním sa s účinnosťou novelizácie zákona o službách zamestnanosti v kontexte so sťažovateľkou podanou žiadosťou o príspevok na dochádzku za prácou. Nakoniec, kľúčovou otázkou pre vyriešenie predmetnej veci bolo posúdenie toho, či sa na prípad sťažovateľky mal uplatniť zákon o službách zamestnanosti (resp. § 53 tohto zákona, pozn.) v znení účinnom do 30. apríla 2013, alebo po nadobudnutí účinnosti jeho novely od 1. mája 2013. V tejto súvislosti sa žiada upriamiť pozornosť práve na pomerne obsiahly bod 23 napadnutého rozsudku, v ktorom najvyšší súd odkázal na svoje predchádzajúce rozhodnutie o tejto otázke, pričom v ňom pomerne detailne vysvetlil riešenie a posudzovanie otázky existencie a uplatnenia tzv. nepravej retroaktivity (konkrétne na prípad sťažovateľky, pozn.). Uvedené závery kasačného súdu nie je možné podľa posúdenia ústavného súdu považovať za svojvoľné či arbitrárne.

13.1. K argumentácii sťažovateľky, že najvyšší súd sa nevysporiadala s tvrdeniami týkajúcimi sa postupu úradu práce v súvislosti s odmietnutím prijatia žiadosti o príspevok na dochádzku za prácou (podanej pred prijatím novely zákona o službách zamestnanosti, pozn.), že vynechal z opisu skutkového stavu tieto skutočnosti, je nevyhnutné poukázať na to, že ako vyplýva aj zo samotného znenia záhlavia napadnutého rozsudku, sťažovateľka sa správnou žalobou

domáhala proti žalovanému preskúmania jeho rozhodnutia (rozhodnutie ústredia práce zo 16. januára 2017, pozn.), nie aj jeho postupu (uvedené vyplýva aj z rozsudku krajského súdu zo 7. marca 2019, pozn.). Sťažovateľka teda mala ňou tvrdenú nesprávnosť v tomto smere žiadať preskúmať žalobou o preskúmanie postupu správneho orgánu, nie „len“ žalobou o preskúmanie jeho rozhodnutia.

13.2. Zároveň podľa posúdenia ústavného súdu za ústavnoprávne udržateľné je možné považovať aj závery kasačného súdu, na základe ktorých ustálil, že aj napriek nie „ideálnemu“ postupu správneho orgánu (v súvislosti s nedodržaním lehoty na vydanie rozhodnutia, pozn.) či s poukazom na prípadné vady prvostupňového rozhodnutia nebolo nevyhnutné zrušiť správnu žalobou napadnuté rozhodnutie.

13.3. S poukazom na sťažovateľkou uvádzaný argument, že kasačný súd neposúdil akceptovateľnosť legislatívnej zmeny a nebral do úvahy, či v konkrétnych okolnostiach nedôjde k výraznému zhoršeniu jej doterajšej právnej pozície a jej legitímnych očakávaní, je na záver vhodné uviesť, že najvyšší súd v danom prípade dospel k záveru, že relevantné právne predpisy nie je možné považovať za nejasné alebo vnútorne rozporné, vylučujúce ich aplikáciu, resp. inak povedané, nedospel k záveru o potrebe využitia svojho oprávnenia podať prípadne návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov v konaní pred ústavným súdom.

14. O zjavnú neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom príslušného orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (m. m. III. ÚS 565/2017, I. ÚS 584/2020).

15. Ani skutočnosť, že sa sťažovateľka s názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neopodstatnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozsudku. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (I. ÚS 1/2020, I. ÚS 113/2022).

16. Na základe uvedeného preto ústavný súd aj s poukazom na vymedzené špecifiká správneho súdnictva (bod 10 tohto uznesenia) ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

17. Je potrebné dodať, že sťažovateľka si nemôže zamieňať prieskumnú právomoc všeobecného súdu rozhodujúceho o opravnom prostriedku (tu najvyššieho súdu v kasačnom konaní, pozn.) s posúdením rozhodnutia takého súdu v konaní o ústavnej sťažnosti. Ústavný súd nerozhoduje v predmetnej (tu veci správneho súdnictva, pozn.) veci (obdobne ako správny súd nerieši „kauzu“,

pozn.), ale posudzuje „len“ ústavnú udržateľnosť napadnutého rozhodnutia (obdobne IV. ÚS 399/2022).

III.2. K namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

18. Právna vec sťažovateľky sa týka rozhodovania správnych orgánov a následne prieskumnej činnosti ich rozhodovania v rámci správneho súdneho konania. V tomto smere je potrebné odkázať na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) týkajúcu sa aplikácie čl. 6 ods. 1 dohovoru, z ktorej vyplýva, že vylučuje jeho aplikáciu na veci prejednávané v správnom konaní, argumentujúc, že tvoria súčasť jadra výsad verejnej moci [hard core of public-authority prerogatives (porov. Jussila v. Fínsko, c. 73053/01, rozsudok veľkej komory ESLP z 23. 11. 2006, bod 45; Ferrazzini v. Taliansko, c. 44759/98, rozsudok veľkej komory ESLP z 12. 7. 2001, body 24 a 31)].

19. Výnimku z tejto zásady ESLP pripúšťa len v takých veciach, kde sa správne konanie považuje za konanie trestné.

20. Prihliadajúc na skutočnosť, že vo veci sťažovateľky správne orgány neuložili sankciu za porušenie právnej (zákonnej) povinnosti, ktorá by bola preventívno-represívneho charakteru, ústavný súd dospel k záveru, že na vec sťažovateľky nie je aplikovateľný čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

21. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v jej petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 5. apríla 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu